

Drammen Høyres program 2023–2027

Vedtatt på Drammen Høyres medlemsmøte 10.11.2022

Kjære velger,

Drammen kommune går en krevende og spennende tid i møte. Siden 1. januar 2020 har vi vært en ny kommune, og like lenge har Høyre sittet i opposisjon. Med det nåværende flertallet har den økonomiske situasjonen i kommunen blitt krevende. Den kommende eldrebølgen sammen med fortsatt lav befolkningsvekst, vil gjøre utfordringene større. Vi har samferdselsutfordringer og mange barn vokser opp i familier med lavinntekt.

Drammen Høyres mål er å få fart på Drammen. Vi ønsker vekst, i form av nye arbeidsplasser både for industri og annen næring, i tillegg til befolkningsvekst. En økning i tilflyttere og arbeidsplasser vil gi nye muligheter for Drammen, samtidig som kommuneøkonomien bedres. Dette vil sikre et bedre tjenestetilbud for de som trenger det mest.

Skal vi lykkes med dette må vi bli en «ja-kommune», som kan være forutsigbar for næringsliv og utbyggere. Det innebærer at vi skal si ja når vi kan, og nei når vi må.

Vi ønsker en trygg økonomisk styring. Høyre er garantisten mot eiendomsskatt i Drammen! For å sikre dette, må vi prioritere. Vi ønsker også å videreutvikle kommunen i en grønn retning, hvor vi spiller på lag med næringslivet for å få til det grønne skiftet.

For å sikre vekst, er vi avhengig av å ha boliger i forskjellige prisklasser. Drammen er et naturlig regionsenter øst for Oslo, og bør være det foretrukne området for småbarnsfamilier. Vi ønsker derfor at det bygges et mangfold av ulike typer nye boliger.

Alle barn skal ha den samme muligheten til å lykkes. Vi må lage et læringsløp som ser den enkelte eleven og som stiller krav til lærerne. For å skape trygge og selvstendige barn og unge må vi tenke helhetlig om barnehage og skole, og satse på lek, aktivitet og læring.

Vi må forberede oss på den kommende eldrebølgen. Alle innbyggere skal oppleve at det er godt å leve og å bli gammel i Drammen. Alle med behov for tjenester skal føle at hjelpen er tilgjengelig og av god kvalitet. Vi vil ha fokus på matglede, og tilrettelegge for at eldre skal kunne ta seg et glass vin. Samtidig er mange eldre ressursfulle mennesker med verdifull livserfaring, som bidrar med mye positivt i lokalsamfunnet.

Vi vil få fart på Drammen – stem Høyre den 11. september 2023!

Vennlig hilsen,

Kjell Arne Hermansen

Ordfører kandidat for Drammen Høyre

Del 1: Kunnskap i skolen og gode oppvekstmiljøer

Kunnskap og utdanning er en grunnleggende forutsetning for at hver og en av oss er i stand til å stå på egne bein og forsørge oss selv. Vi må løfte de som trenger det mest. En satsing på læring og kunnskap i barnehagen er nødvendig for å sikre at alle barn som vokser opp i Drammen, får like muligheter ved skolestart. Drammen Høyres mål er å skape en skole som gir muligheter for alle, som utvikler barnas talenter og som sikrer de et best mulig utgangspunkt for videre skolegang og deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.

Barn starter på skolen med stor iver og lærelyst. Da er det viktig at vi skaper en skole som tar vare på lærelysten og som ser den enkeltes behov og muligheter. Gode overganger mellom barnehage, barneskole og ungdomsskole er viktig. Frafall i videregående skole er et stort problem. Ungdom som ikke fullfører kan bli utestengt fra arbeidslivet, derfor må vi fange opp elever som står i fare for å falle ut av skolen. Foreldrene er en viktig ressurs for barnehagene og skolene. Vi må sikre god dialog med jevnlig møtepunkter mellom foreldre (FAU), politikere i oppvekst/utdanning og eiere av barnehager og skoler.

Barnehage: Mestring, aktivitet og trygghet

Hovedmål: Å tilby en barnehage der hvert enkelt barn gjennom lek og læring oppfyller sitt fulle potensial og blir et trygt, aktivt og selvstendig menneske.

Langsiktige mål:

- Barna skal utvikle seg i barnehagene, slik at de ved skolestart er trygge og kan mestre utfordringene som skolen byr på.
- Alle barn skal kunne norsk ved skolestart.
- Alle barn skal ha tilbud om barnehageplass i ønsket kommunedel og med løpende opptak.
- Barnehagedriften i Drammen skal ivaretas av kommunale og private barnehager.

Strategier:

- Barnehagene skal legge til rette for et tett samarbeid med foreldrene.
- Bruke et felles kvalitetssystem for alle barnehager i Drammen for å dokumentere utviklingen hos det enkelte barn.
- Satse på pedagogiske metoder med dokumentert effekt.
- Utvikle metoder for å oppdage barn med nedsatt mestringsevne på et tidlig tidspunkt, oppfølging iverksettes.
- Systematisk og målrettet faglig og personlig utvikling av de ansatte.
- Utarbeide en plan for å regulere, kjøpe tomter og bygge barnehager ut i fra befolkningsmønsteret i kommunen.
- Tilrettelegge arealene ute og inne for fysisk aktivitet.
- Sikre gode rutiner for overgang mellom barnehage og skole.
- Språkteste alle barn i barnehager ved fylte 5 år.
- Barna skal oppleve mestring, medvirkning og læring i barnehagen.
- Ha et tett samarbeid med Universitet i Sørøst-Norge, for å sikre praksisplasser for studentene.
- At barn skal tilegne seg elementære, motoriske ferdigheter, gjennom lek og aktiviteter ute og inne.
- Jobbe for at barn fra lavinntektsfamilier har muligheten til å gå i barnehage, herunder ha støtteordninger som sikrer dette.

Skole

Hovedmål: Å tilby en skole der hvert enkelt barn oppfyller sitt fulle faglige potensial og får utvikle sine evner og anlegg for å bli et trygt, aktivt og selvstendig menneske.

Langsiktige mål:

- Drammensskolen skal være best i Norge til å løfte elevenes resultater slik at alle er kvalifisert til å gjennomføre skoleløpet. Alle skoler skal jobbe mot konkrete mål med utgangspunkt i skolens og elevenes forutsetninger.
- Elevene skal kunne velge mellom ulike profilskoler og pedagogiske skoletilbud.
- Skolene skal være arenaer for aktivitet og læring på dag- og kveldstid.
- Spesialskoletilbud skal sørge for at elever med nedsatt funksjonsevne når sitt potensiale.
- Elevene i grunnskolen skal ha faglige ferdigheter til å fullføre videregående opplæring.
- Elevene i Drammen skal ha et godt og mobbefritt læringsmiljø.
- Drammen skal tilby et frivillig 11. skoleår.
- Alle elever skal ha en times fysisk aktivitet hver dag.

Strategier:

- Bruke pedagogiske metoder med dokumenterte resultater, som i Læringsløp Drammen.
- Bruke et felles kvalitetssystem for alle skoler i Drammen for å dokumentere utviklingen for den enkelte elev.
- Utarbeide plan for å regulere, kjøpe tomter og bygge skoler, herunder se hen til Drammens skolebehovsanalyse.
- Systematisk og målrettet faglig og personlig utvikling av de ansatte og sikre nok lærerspesialister.
- Alle elever skal ha tilrettelagt undervisning, også gjennom forsering av fag.
- Stimulere til bruk av skolefritidsordning, inkludert idrettsfritidsordning / aktivitetsskole for å øke aktivitetsnivået.
- Aktivt legge til rette for fysisk aktivitet i skolehverdagen, også i samarbeid med frivillige organisasjoner.
- Øke kontakten mot næringslivet og andre lokale aktører i undervisningen og satse på ungt entreprenørskap.
- Legge til rette for tett samarbeid mellom skole og lokalt næringsliv.
- Styrke karriereveiledningen slik at ungdom kan ta informerte utdanningsvalg med utgangspunkt i arbeidslivets behov.
- Styrke og utvide tilbudet om sommerskole, hvor tredje til og med syvende trinn prioriteres.
- Sikre et godt tilbud i skolehelsetjenesten.
- Styrke forebygging og livsmestring i skolen, herunder gjennom å få inn psykolog eller en med relevant flerårig utdanning for å ruste elevene til det videre liv.
- Styrke Helsestasjon for ungdom, slik at flere får hjelp.
- Sikre åpenhet om skolerresultater og resultater fra trivsels- og brukerundersøkelser.
- Videreutvikle skole-hjem samarbeidet, slik at foreldre involveres.
- Stille krav til at elevene respekterer hverandre, lærerne og ordensreglene slik at alle får et godt læringsmiljø.

Lærere

Hovedmål: At Drammen tiltrekker seg de dyktigste lærerne og rektorene, ved å tilby utfordrende arbeidsoppgaver og gode muligheter for etter- og videreutdanning.

Strategier:

- Gi den enkelte lærer frihet i å utforme faglig og pedagogisk opplegg for elevene.
- Sikre at den enkelte skole får frihet til å kunne utprøve og utvikle nye metoder og læreformer.
- Fortsette satsing på etter- og videreutdanning.
- Se på muligheten for å benytte andre fagpersoner i skolen.
- Gi eldre og pensjonister mulighet til å være ressurspersoner i skolen.
- Skolene skal jobbe aktivt med organisasjonsutvikling og utvikling av personale.
- De ansatte i skolen må ha kompetanse om hvordan forebygge, avdekke og bekjempe mobbing, oppdage signaler på psykisk sykdom, vold og overgrep, for å kunne gripe inn tidlig ved tegn på bekymringsfull adferd.
- Prioritere flere lærerspesialister i skolen.

Trygge og gode oppvekstvilkår

Hovedmål: Alle barn skal være trygge og skal sikres en god oppvekst.

Langsiktige mål:

- Fysiske og psykiske lidelser blant barn, unge og deres familier skal reduseres.
- Redusere behovet for langvarige eller permanente tilbud fra barnevernet.
- Færre barn skal vokse opp i lavinntektsfamilier, og derved hindre at dårlige levekår reproduseres.
- Styrke og koordinere det forebyggende arbeidet overfor barn og familier med en utfordrende livssituasjon.
- Elever med spesielle behov skal inkluderes i den ordinære undervisningen i så stor grad som mulig.

Strategier:

- Innføre «En dør inn policy» innen hele oppvekstsektoren, samt å etablere et bedre og bredere tilbud til pårørende.
- Øke den fysiske aktiviteten blant barn og unge.
- Systematisk og målrettet faglig og personlig utvikling av de ansatte.
- Utvikle og gi tilbud ut fra barn og unges egne ønsker og behov.
- Sikre at alle barn og unge har mulighet til å delta på fritidsaktiviteter.
- Øke satsing på tidlig forebygging gjennom styrking av helsestasjonstilbudet.
- Øke satsing på forebygging, inkludert styrking av helsestasjonstilbudet, SLT-koordinatorer og uteteam.
- Styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner.
- Skape trygge og gode møteplasser for barn og unge i kommunen.
- Satse på tidlig innsats og økt bruk av tverrfaglighet innenfor barnevernet.
- Etterstrebe at færrest mulig antall barn blir akutt plassert i regi av barnevernet, og heller forsøke tiltak som familieteam og familieråd.
- Få på plass et bedre samarbeid og koordinering av de frivillige organisasjonene som yter bistand innenfor oppvekstsektoren.
- At Frydenhaug skole skal være et kompetansesenter innenfor all spesialundervisning i Drammensskolen.
- Ha åpenhet rundt resultater og brukererfaringer på hver enkelt skole og omsorgsinstitusjon i kommunen for å kunne sette inn målrettede tiltak ved behov.

Del 2: Helse, sosial og omsorg

Drammen Høyres mål er at vi skal være en inkluderende og helsefremmende kommune der den enkelte opplever mestring, kan leve og bo selvstendig. Brukerne skal oppleve verdighet, frihet, og trygghet gjennom gode tjenester. Boliger og infrastruktur skal legge til rette for at flest mulig kan klare seg selv, og ha aktive og meningsfulle dager. Drammen skal være en foregangskommune innen bruk av velferdsteknologi.

Sjef i eget liv

Hovedmål: Alle innbyggere skal oppleve at det er godt å leve og å bli gammel i Drammen. Alle med behov for tjenester skal føle at hjelpen er tilgjengelig og av god kvalitet.

Langsiktige mål:

- At de som mottar tjenester innenfor helse- og omsorgssektoren skal oppleve reell valgfrihet
- Sikre kontinuitet i pleietilbudet til den enkelte, herunder at de som mottar hjemmetjenester skal ha faste pleiere å forholde seg til.
- Tilby tjenester med en kvalitet som gjør at brukerne opplever både trygghet og mestring i hverdagen, slik at man kan leve selvstendige liv.
- Forenkle og effektivisere omsetningen av omsorgsleiligheter.
- Ha et mangfold av ideelle, private og kommunale tjenestetilbud, som sikrer valgfrihet for den enkelte bruker.
- Gjennomføre kompetanseløft for ansatte i helse- og omsorgssektoren.
- Tilby smakfull mat, for å øke trivsel og forebygge helseplager.
- Skape et aldersvennlig samfunn.

Strategier:

- Vi vil styrke hjemmetjenesten, med det formål at flest mulig skal kunne bo hjemme lengst mulig.
- Innføre «Trygghetsstandard i sykehjem», for å sikre den samme kvaliteten på sykehjemmene i Drammen.
- Benytte velferdsteknologi for å effektivisere oppgaver for de ansatte, for å frigjøre tid til den enkelte bruker.
- Sikre brukermedvirkning, god dialog med pårørende og valgfrihet for å bevare brukers verdighet.
- Arbeide for systematisk og forpliktende samarbeid med frivillige i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

- Sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne selv får mulighet til å velge og ansette egne personlige assistenter.
- Utarbeide en individuell plan til den enkelte bruker, slik at tilbud, aktiviteter og tjenester tilpasses den enkeltes behov.
- Etablere flere aktivitetssentre i Drammen, etter modell av Villa Fredrikke.
- Det skal tilbys minst en times daglig aktivitet på- eller utenfor sykehjemmet.
- Satse på matglede, herunder i større grad sikre valgfrihet rundt mat og måltider, se på måltidstidspunkter og skjenking av vin.
- Innføre demenskoordinator for både berørte og pårørende.
- Sikre økt bredde i botilbudet og gradvis dreining fra sykehjem til heldøgns omsorgsboliger.
- Opprette en trygghetsavdeling for eldre når uventede situasjoner oppstår, etter modell fra Bærum kommune.
- Utarbeide en handlingsplan for fastlegeordningen for å sikre alle innbyggerne i Drammen en fastlege.

Pårørende

Hovedmål: Dersom en du er glad i blir fysisk eller psykisk syk, skal du som pårørende oppleve at du blir hørt, ivaretatt og avlastet.

Strategier:

- Videreutvikle pårørendeskolen i Drammen.
- Utarbeide en pårørendestrategi, slik at pårørende blir hørt, avlastet og ivaretatt.
- Sikre at pårørende som melder avvik, alltid skal få en tilbakemelding.
- Forhåndsamtaler med pårørende skal utprøves på alle sykehjem.
- Sikre god informasjon til pårørende, slik at de vet hvor de kan henvende seg for å få hjelp digitalt på kommunens nettsider.
- Ta i bruk teknologi som understøtter dialog mellom tjenesteyter, tjenestemottaker og pårørende på en enkel måte.
- Gjennomføre forsøk på sykehjemmene med felles dialogmøter for pårørende.

Rusavhengighet

Hovedmål: Oppnå en reduksjon i antall personer som blir rusavhengige, motvirke overdosedødsfall og gi helsehjelp til de som sliter med rus fremfor straff, for å hjelpe folk ut av rusavhengighet.

Langsiktige mål:

- De som lever med rusmisbruk og deres pårørende skal sikres gode tjenester og muligheter.
- Prioritere rusforebyggende arbeid.
- Én dør inn – det skal være enkelt å få helsehjelp og behandling, uavhengig av om tilbyderen er offentlig eller privat.

Strategier:

- Benytte frivillige organisasjoner for å sikre et godt tilbud til rusavhengige.
- Sørge for at støttetiltak til rusavhengiges pårørende styrkes.
- Ha et tett samarbeid mellom skole, foreldre, politi og helsevesen i bekjempelsen av rusmisbruk.
- Gjennomføre et pilotprosjekt mellom kommunen og politiet i Drammen om alternative reaksjonsformer og lett tilgang til helsehjelp og rådgivning ved pågripelse for bruk eller besittelse av narkotika til eget bruk. Det vil innebære at rusavhengige skal bli vist til rådgivende enheter som tilbyr forebygging og helsehjelp, framfor å bli møtt med bøter og straff.
- Styrke ettervernet for rusavhengige for å forhindre tilbakefall ved å ha økt fokus på psykososiale tiltak, utdanning, arbeid, bolig, økonomi og helse til den enkelte.

Psykisk helse

Hovedmål: At alle som har psykiske utfordringer, plager eller lidelser skal få rask og effektiv hjelp. Det skal være enkelt å be om hjelp i Drammen og ventetiden skal være kort. Du skal få hjelp om du trenger det.

Langsiktige mål:

- Å ha en nullvisjon for selvmord, hvor antallet selvmord reduseres årlig.
- Ha tilstrekkelig lavterskeltilbud som sikrer at de som trenger det får rask og god hjelp.
- Oppnå en reduksjon i andelen som rapporterer at de sliter psykisk.

Strategier:

- Styrke det forebyggende helsearbeidet for innbyggerne ved å satse på psykologtilbud og lavterskeltilbud.
- Videreutvikle lavterskeltilbud innen psykiatrien, og være åpne for samarbeid med frivillige.
- Styrke Fontenehuset for å sikre flere et aktivitetstilbud.
- Styrke alderspsykiatrien, blant annet ved å tilby kompetanseheving til helsepersonell.
- Forebygge ensomhet ved satsning på støttekontakter og samarbeid med frivillige.
- Alle som har mottatt behandling eller hjelp, skal få et tilbud om oppfølging i etterkant av et oppsøkende team.
- Satse mer på kartlegging av psykisk helse blant barnevernsinstitusjonene.

Selvforsørget i egen bolig

Hovedmål: Alle innbyggere i Drammen skal ha en bolig og være selvforsørget. Alle som har mulighet til å jobbe, skal komme i arbeid.

Langsiktige mål:

- Ha et mangfold av boformer og tjenester.

Strategier:

- Samarbeide med bl.a. sosiale entreprenører, næringslivet og frivillig sektor for å få flere ut i arbeid.
- Sikre at kommunen gir et differensiert, sosialt boligtilbud med god oppfølging for de som trenger det.
- Videreføre prosjektet «fra leie til eie» i kommunens boligsosiale arbeid.

Del 3: Nærings- og samfunnsutvikling

Det skal være godt å bo, jobbe og leve i Drammen. Som innbygger eller næringsdrivende skal du i møte med kommunen oppleve en åpen og tillitsvekkende dialog. Drammen skal være en grønn kommune. Da må vi ha en byutvikling som er miljøvennlig. Drammen skal sammen med regionen nå våre klima- og miljømål.

Drammen skal være en ja-kommune, som alltid er positiv til nye initiativer. Vi skal si «ja» der vi kan, og «nei» om vi må. Med dette mener vi at innbyggere, utbyggere, bedriftseiere og andre med gode ideer skal møte en åpen dør. Drammen kommune skal oppleves som en behjelpelig og serviceinnstilt kommune som veileder til innbyggernes beste. Drammen Høyre vil ivareta historiske områder med høy verdi i kommunen, samtidig som vi tilrettelegger for nye bygg. Drammen skal være en kommune med en næringsrettet og effektiv arealutvikling som også skaper gode og trygge bo-områder.

Næringsutvikling

Hovedmål: Alle bedrifter i Drammen skal føle seg hjemme og at de blir verdsatt.

Langsiktig mål:

- Sikre forutsigbare rammevilkår for utbyggere, bedriftseiere, frivillige og øvrige initiativtakere for å sikre verdiskapning.
- Vinne konkurransen om arbeidsplasser og tilflyttere over andre kommuner.
- Være en ja-kommune, som innebærer å si ja til nye initiativ der vi kan, og nei kun der vi må.
- Kommunen skal være en tilrettelegger for vekst og trygge arbeidsplasser.
- Ha en åpen og effektiv samhandling mellom bedrifter og kommunen.

Strategier:

- Konkretisere et tydelig, ansvarlig og relevant ambisjonsnivå og målsetninger for økonomisk vekst og verdiskapning i perioden.
- Ordfører avlegger en innbyggerrapport to ganger i året om resultater, utfordringer og fremtidige prioriteringer.
- Få på plass en lokal inkluderingsdugnad for å hjelpe mennesker tilbake i arbeid.

- Prioritere jevn økonomisk vekst og økonomisk verdiskaping i samarbeid med alle relevante parter.
- Stille krav til lærlingplasser i kommunens anskaffelser.
- Legge til rette for at det etableres 2500 nye kontorplasser i umiddelbar nærhet til Drammen togstasjon og andre kollektivknutepunkter.
- Legge til rette for at det etableres 1500 arbeidsplasser i kommunen innen industri, lager og logistikk.
- Bidra til transformasjon av allerede eksisterende næringsområder i Drammen.
- Kartlegge alle kompetansemiljøer og utdanningsinstitusjoner, og gi alle en primærkontakt i kommunen, og møte disse med en åpen dør.
- Støtte aktivt opp om Universitetet i Sørøst-Norges utvikling i Drammen, og jobbe for flere studieprogram til Campus Drammen. Sørgje for at Drammen blir satt på kartet som studentby, i tråd med studentenes egne ønsker og behov.
- Sette av arealer til studentboliger og gå i dialog med Studentsamskipnaden for utvikling av flere studentboliger.
- Styrke næringslivsfunksjonen i Drammen kommune som også skal ivareta salg av Drammen til potensielle næringslivsaktører og boligsøkende, for eksempel gjennom et nytt omdømmeprojekt.
- Jobbe for å beholde mer høykompetanse i Drammen ved blant annet å videreutvikle arbeidsmarkedet i kommunen.
- Etablere en tenketank i Drammen med representanter fra næringslivet, academia, politikere og øvrige innbyggere.
- Kartlegge nåværende og mulige næringsarealer for omregulering og tilrettelegge for å utvikle egnede næringsklynger og nye bedrifter.
- Arbeide for å utnytte de store mulighetene ifm. nytt sykehus best mulig ved å være et godt vertskap, og bruke sykehuset som en viktig ressurs i omdømmebyggingen av Drammen.
- Bidra til å skape et attraktivt kompetansemiljø på Brakerøya ved å samlokalisere egnede kommunale institusjoner ved nye Drammen Sykehus og sette av nok arealer til helse relatert næringsliv i umiddelbar nærhet til det nye sykehuset.
- Samlokalisere legevakt og helsehuset til den nye helseparken.
- Lage et veiledningsprogram for lokalt næringsliv for å vinne offentlige anbud.

Byggesak og arealutvikling

Hovedmål: Oppnå en befolkningsvekst på 1,5 prosent de neste fire årene ved å si ja til boligprosjekter og næringsprosjekter slik at flere kan bosette seg og arbeide i kommunen

Strategier:

- At Drammen skal være en ja-kommune i møte med nye initiativer.
- Gi gode rammevilkår til eksisterende næring.
- Gjennomgå og fullføre alle reguleringsplaner som nå er under arbeid innen halvgått periode.
- At Drammen skal være en serviceinnstilt kommune. Innbyggerne er kommunens kunder, og skal møte god hjelp og veiledning.
- Ha en effektiv saksbehandling av byggesaker slik at næringsliv og innbyggere har forutsigbarhet i møte med kommunen.
- I størst mulig grad komme innbyggerne i møte på nye initiativer slik at vi styrker og beholder den private eiendomsretten.
- Ha et helhetlig blikk på utvikling av nye boligområder. Drammen må utvikle attraktive, nye og større boligområder for å vinne kampen om de unge tilflytterne.
- Ha en fullstendig gjennomgang av kommunalt regelverk og forenkle der det er mulig.
- Lage og vedta en ny helhetlig verneplan for Drammen kommune, som vil gi innbyggerne forutsigbarhet i fremtidig saksbehandling.
- Etablere et by-antikvarisk miljø internt i kommunen med stor lokalkjennskap.
- Kommuneombudet skal styrkes og rollen videreutvikles.

Samferdsel

Hovedmål: At det skal være enkelt, miljøvennlig og effektivt å kunne forflytte seg i kommunen.

Langsiktige mål:

- Å sikre raskere veiutbygging og tryggere veier som får folk og varer trygt og raskt frem.
- Sikre utbygging av sykkelveier for å få på plass et sammenhengende sykkelveinett.

Strategier:

- Gå i dialog med fylkeskommunen, for å få prosjektert en ny Svelvikvei.
- Gjenoppta dialogen med staten for å få på plass en byvekstavtale for Drammensregionen med mål om å realisere flere tunge samferdselsprosjekter i regionen vår uten bomring.
- Benytte elv og fjord som samferdselsårer.
- Gå i dialog med næringslivet for å teste ut byferge i Drammen.
- Fortsette utviklingen av kollektivknutepunkt i hele kommunen, med mål om å ha et godt kollektivtilbud i nærheten av kjernetilbud som barnehage, eldreheim og skoler.
- Arbeide for minimum halvtimes avganger med tog innad i hele kommunen.
- Ha et tett og godt samarbeid med fylkeskommunen om kollektivtrafikktilbudet.
- Arbeide tett med Drammen Havn om videre utvikling av havna som et kjerneindustriområde i byen vår.
- Sikre trygge skoleveier i alle kommunedelene.
- Støtte oppunder sykkelplanen til Drammen kommune, for å få på plass et sammenhengende sykkelveinett.
- Sikre at myke trafikanter; gråere, joggere har en naturlig plass i bybildet i Drammen.
- Tilrettelegge for og stille krav til bildelingsplasser i kommunen.
- Vurdere å stenge gater for trafikk i sentrumsnære områder til fordel for myke trafikanter.
- Være en pådriver for utvikling av mikromobilitetsløsninger.

Bolig- og stedsutvikling

Hovedmål: Oppnå vekst i antall tilflyttere ved å være en ja-kommune og sette av arealer til boligutbygging.

Strategier:

- Utvikle gode møteplasser og grønne lunger i alle kommunedelene i Drammen. Ved nye utbyggingsprosjekter bør større nærområder sees i en helhet for å utvikle gode møteplasser av en viss størrelse.
- Sikre arealer til idrett og kultur i nye områder.
- Utarbeide en markagrense i kommunen, som vi skal forholde oss restriktive til.
- Utnytte utbyggerbidrag i større grad enn i dag.
- Videreutvikle løsninger for «leie-til-eie» og deleie.
- Ta igjen vedlikeholdsetterslep i bybildet og kommunedelene.
- Inngå et mer formelt samarbeid med Lier kommune om utvikling av Fjordbyen.
- Ha et tett samarbeid med nærliggende kommuner om utvikling av boligområder og tjenestelevering.
- Ivareta kommunens særegenheter og ha en helhetlig tilnærming til nybygg og estetikk.

Sikkerhet og beredskap

Hovedmål: At alle innbyggere i Drammen skal føle seg trygge i egen hverdag og i sine omgivelser.

Strategier:

- Ha et nært samarbeid med politiet på arenaer som kommunens politiråd og SLT-arbeidet.
- Sørge for å ha en fullt utstyrt og operativ legevakt og brannvesen.
- Ha et nært samarbeid med utelivsbransjen om ansvarlig skjenking.
- Ha god belysning av gater og plasser i hele kommunen.
- Støtte barnevernet og konfliktrådets arbeid med barn og unge som har begått kriminelle handlinger.
- Støtte opp om idrett og frivillige organisasjoner, som alternativ til kriminalitet og uønsket adferd.
- Følge opp og trappe opp arbeidet mot vold i nære relasjoner gjennom tett samarbeid med frivillige organisasjoner.
- Sørge for god informasjonsberedskap slik at kommunen er godt stilt til å holde innbyggerne orientert og gi råd under kriser.
- Ha en effektiv smittevernberedskap i samarbeid med sykehuset.
- Sørge for fortløpende oppdatering av kommunens beredskapsplaner og fremfor alt avholde jevnlig beredskapsøvelser.
- Gjennomføre en gjennomgang av kommunens tilfluktsrom og oppgradere der det er nødvendig.
- Ha nødvendig beredskap for situasjoner med strømbrudd.
- Ha særlig oppmerksomhet på forebygging og håndtering når det gjelder naturkatastrofer som flom, ras/leirras og ekstremvær.
- Sikre tilgang på nok drikkevann av høy kvalitet.

Del 4: Kultur, idrett og frivillighet

Kultur, idrett og frivillighet er selve limet i ethvert samfunn. Gjennom deltakelse i idrett skapes engasjement, integrering og vennskap. Kulturlivet bidrar til å utfordre oss og å åpne oss for det ukjente. Kultur har en egenverdi, og skal ikke først og fremst brukes som et verktøy for å nå andre mål.

Uten frivilligheten ville ikke samfunnet gått rundt. Vi er opptatt av frivillige organisasjoners uavhengighet, og anerkjenner det verdifulle arbeidet som de uavhengige organisasjonene tilfører fellesskapet. Frivilligheten betyr mye for velferden vår og for å skape gode og aktive lokalsamfunn for alle. Vi er derfor helt avhengige av å sikre frivilligheten forutsigbare rammebetingelser og legge til rette for at det skal være enkelt å være frivillig i kommunen vår. Slik skaper vi en levende kommune med aktivitet i alle deler av kommunen.

Frivillighet

Hovedmål: Å sikre forutsigbare og langsiktige rammevilkår for frivilligheten.

Strategier:

- At kommunen stiller skolelokaler gratis til rådighet for frivillige organisasjoner og andre ikke-kommersielle tiltak i nærmiljøet.
- Sørge for enkel behandling av søknader om økonomiske tilskudd og leie av lokaler.
- Bruke partnerskapsavtaler for å bidra til offentlig-frivillig-privat samarbeid.
- Videreutvikle frivilligsentralene som motor for den lokale frivilligheten i alle deler av kommunen.
- Tilrettelegge for god dialog mellom kommunen og frivillige organisasjoner.
- Styrke og synliggjøre kommunens frivillighetskoordinator.

Idrett

Hovedmål: Sikre gode rammevilkår og likebehandling for idretten slik at alle skal få et godt og variert tilbud for å kunne delta i idrett, uavhengig av bosted, alder eller funksjonsevne.

Strategier:

- Kommunens lag og foreninger sikres praktisk tilrettelegging slik at lokal aktivitet forsterkes.
- Prioritere å bygge flere flerbrukshaller som helst skal samlokaliseres med skolebygg.
- Likebehandle hall-leieavtaler for barn og ungdom t.o.m. 19 år i hele den nye kommunen.
- Prioritere barn og unge til og med 19 år.
- Tilrettelegge for og fortsette å satse på offentlig/privat samarbeid ved bygging av anlegg, og offentlig/frivillig samarbeid.
- Ha et godt samarbeid med Drammen idrettsråd og Olympiatoppen for å sikre hensiktsmessige rammebetingelser for både breddeidrett og toppidrett.
- Videreutvikle «Aktive lokalsamfunn» til alle deler av kommunen.
- Fortsette å forskuttere tippemidler til idrettslag.
- Gi kommunale garantier når idrettslag oppfyller krav fra kommunen på drift og vedlikehold.
- Fortsette å likebehandle lagseide idrettsanlegg med kommunale anlegg.
- Bygge ny turnhall i samarbeid med skoleverket, kommunen og/eller fylkeskommunen.
- Utvikle Marienlyst-området som en kombinert idretts-/aktivitets- og folkepark.
- Innføre en lokal fritidsordning slik at alle barn og unge skal kunne delta i minst én ukentlig idrettsaktivitet, uavhengig av familiens økonomi.
- Prioritere og bygge anlegg i alle deler av kommunen, slik at disse kan brukes av idretten, skolen og frivilligheten.
- Fortsette å søke interkommunalt samarbeid ved bygging av nye anlegg.
- Tilrettelegge for at kommunen i større grad skal bidra til å skape arenaer for e-sport
- Videreføre «Åpen Hall»-prosjektet for uorganisert idrett i samarbeid med idrettsrådet.

Friluftsliv

Hovedmål: Sikre fri ferdsel langs fjorden, elva og i utmark, og tilrettelegge for at alle innbyggerne har adgang til naturområdene.

Strategier:

- Sikre og utvikle gode forhold for friluftslivet i alle deler av kommunen.
- Ha et tett samarbeid med Drammen friluftsråd.
- Bedre tilgjengelighet og universell utforming i turområder.
- Ha et sammenhengende skiløypenett i hele kommunen.
- Tilrettelegge for flere tur- og rekreasjonsområder langs fjorden og elva.
- Gjøre friluftslivets muligheter i kommunen bedre kjent for nye innbyggere.
- Utvikle flere badeplasser langs elva og fjorden.
- Inngå et samarbeid med frivillige grupper og foreninger om merking og vedlikehold av turløyper og -stier.
- Se på muligheten for å etablere åpne toaletter langs kyststiene i kommunen.

Kultur

Hovedmål: Drammen skal være den viktigste arenaen for kulturlivet vest for Oslo.

Strategier:

- Benytte Drammen Scener aktivt som en motor for å oppnå kulturpolitiske mål.
- Satse på kultur som næring.
- At kultur skal inngå som et perspektiv i kommunens prosjekter og tjenesteområder.
- Videreføre samarbeidet med kulturrådet.
- Videreutvikle og styrke kulturskoletilbudet.
- Videreføre ordninger med friplass for barn fra lavinntektsfamilier, samt søskenmoderasjon.
- Bidra til en positiv videreutvikling av museer og eksisterende kulturarenaer.
- Ha et godt samarbeid med kirkelig fellesråd og andre tros- og livssynsorganisasjoner.
- Bevare våre kirkebygg som kulturminner.
- At alle nåværende bibliotek skal videreutvikles både som kulturarenaer og møteplasser for innbyggerne.
- Stille kommunalt egnede lokaler tilgjengelig for frivilligheten.

Aktive lokalsamfunn

Hovedmål: Å skape en levende kommune med aktivitet i alle deler av den nye kommunen.

Strategier:

- Bygge lavterskelanlegg for uorganisert aktivitet.
- Styrke sentrumsmiljøet ved lokalisering av offentlige servicefunksjoner og aktivitetsskapende virksomhet.
- Bedre innbyggernes tilgjengelighet til nærhandel og servicetilbud.
- Legge til rette for at flere skal kunne bo med gangavstand til kommunens by- og tettstedsområder.
- Skape forutsigbarhet for de næringsdrivende i sentrum, gjennom stabile rammevilkår innenfor offentlig transport, parkering og tilgjengelighet med bil.
- At sentrumsområdene skal ha trygge og oversiktlige offentlige rom med god belysning.
- Vektlegge høye kvaliteter i offentlige byrom og grøntområder.
- Bevare og ivareta historiske bygg og bygningsmiljøer.
- Evaluere utviklingen av nærutvalgene med henblikk på deres mandat og relevans.

Del 5: Mangfold og bærekraft

Drammen er en mangfoldig by, både i natur og folk. Det ønsker vi å ta vare på. Den viktigste måten vi kan sørge for at alle mennesker skal kunne leve frie selvstendige og trygge liv, er at de mestrer språket og har en jobb å gå til. Vi vil stille tydelige krav, og ha et individuelt tilpasset opplegg for den enkelte.

De menneskeskapte klimaendringene er det største problemet verden står overfor. Høyere temperaturer, ekstremvær og svekkede økosystemer setter selve livsgrunnlaget vårt på spill og truer fremtidig velferd og vekst. For å forhindre dette er vi nødt til å kutte utslippene våre. Vi må ta vårt ansvar i Drammen, for å nå vårt mål om å bli en grønn kommune. Da må vi ha ambisiøse klimamål, samtidig som vi opprettholder utviklingen. Samtidig som vi omstiller oss, må vi også sikre at vi skaper utvikling og livsgrunnlag for de som kommer etter oss.

Innvandring og integrering

Hovedmål: Bli best på integrering – ved å sikre at den enkelte både får tilstrekkelige språkkunnskaper og kommer ut i jobb.

Strategier:

- Tilpasse integreringstilbudet til den enkeltes behov.
- Videreføre kombinasjonsklasser ved Åssiden skole.
- Sikre at mottaksklasser inkluderes i skolemiljø og at mottaksklassers elever har friminutt og aktiviteter sammen med elever i andre klasser.
- Legge til rette for prosjekter som «internasjonale Drammen» som har som mål å inkludere flere innvandrere og flyktninger i arbeidslivet.
- Fornye og forbedre introduksjonstilbud slik at det blir mer arbeidsrettet.
- Stimulere til økt gründervirksomhet blant innvandrere.
- Støtte tiltak for å rekruttere minoritetsspråklig barn i barnehage.
- Samarbeide med innvandrersorganisasjoner og andre frivillige organisasjoner for å få flere innen innvandrer miljø til å benytte seg av gratis kjernetid i barnehage.
- Støtte frivillige organisasjoner som jobber med gode integreringstiltak som språkopplæring, leksehjelp osv.
- Gjøre kommunale skolers lokaler (inkludert klasserom) tilgjengelige for de frivillige organisasjoner vederlagsfritt, og gjøre tilbudet kjent hos alle frivillige organisasjoner i kommunen, inkludert de som jobber med tiltak rettet mot innvandrere og asylsøkere.

LHBTIQ

Hovedmål: Sikre god og oppdatert kompetanse om temaer og utfordringer relatert til LHBTIQ+ gjennom jevnlig tilbud om kurs for ansatte i kommunen, spesielt innrettet mot førstelinjetjenesten som hyppig møter unge.

Strategier

- Utarbeide en handlingsplan mot diskriminering av LHBTIQ-personer, enkeltstående eller som del av en mangfolds- og integreringsplan (LIM-plan).
- Aktivt søke opp og gjøre seg kjent med ulike minoritetsmiljøer, og formidler våre verdier og syn på likeverd, mangfold og retten til å være seg selv i dialogen.
- Sikre kunnskap om LHBTIQ-personers utfordringer i eldreomsorgens førstelinje.

Nedsatt funksjonsevne

Hovedmål: At personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne leve et mest mulig selvstendig og aktivt liv, og at offentlige rom og bygninger skal gjøres tilgjengelige for alle.

Strategier:

- Prioritere familier med barn og unge med funksjonsnedsettelse ved å sikre dem godt tilrettelagte, helhetlige og koordinerte tjenester. Barn og unge med funksjonsnedsettelse må sikres oppfølging, og foreldre skal tilbys avlastning.
- Innføre rett til brukerstyrt avlastning, slik at familier selv kan velge hvem som skal gi avlastning, enten det er en privat, ideell eller offentlig aktør.
- Opprettholde det frie brukervalget i BPA-ordningen.
- Samarbeide med pårørende, private og Husbanken for å skaffe varige tilrettelagte boliger til mennesker med funksjonsnedsettelse.
- La Drammen kommune gå foran som eksempel når det gjelder ansettelse av folk med funksjonsnedsettelse eller som har hull i CV-en.
- Ha ekstra oppfølging av funksjonshemmede med innvandrerbakgrunn med tanke på at de ofte blir stigmatisert i sine miljøer.
- Se på muligheten for å utvide antall valgfag i ungdomsskolen til også å inkludere tegnspråk og tegn til tale.

Klima og miljø

Hovedmål: Bli en grønn kommune – gjennom å kutte kommunens klimagassutslipp og gjøre det enkelt å ta klima- og miljøvennlige valg.

Strategier:

- Prioritere tiltak som gir størst mulig klimaeffekt for pengene.
- Videreutvikle kommunens arbeid med klimabudsjett og klimaregnskap.
- Energieffektivisere eksisterende kommunale bygg.
- Ha solceller på tak av kommunale bygg.
- Stille miljø- og klimakrav i forbindelse med innkjøp og anskaffelser.
- Sikre at nye kommunale bygg holder nær nullenerginivå.
- Kommunens biler skal være utslippsfrie.
- Stille tydelige krav til fylkeskommunen som leverandør av kollektivtransport.
- Fortsette å bygge ut ladenettet i hele kommunen.
- Stille krav til bildelingsplasser.
- Prioritere saksbehandling for prosjekter som i varetar mikromobilitet.

- Følge bransjestandard som BREEAM Excellent.
- Definere en markagrense i Drammen.
- Utarbeide en plan for områder som avsettes til nydyrket mark.
- Hjelp innbyggere og bedrifter å planlegge grønn omstilling og gjøre investeringer i tråd med kommunens klimamål.
- Sikre nok snødeponier for dumping av forurenset snø, med strenge krav til avrenning.
- Legge til rette for bier og humler i kommunen gjennom riktig beplantning og avsatte områder.
- Stille krav om klimavurdering i saker til politisk behandling.
- Sikre at klimaomstilling er en sentral del av hele kommunens virksomhet.
- Sette mål for utslippskutt med konkrete tiltak og ansvarsfordeling.
- Stille kvalifikasjonskrav om utslippsfrie og fornybare løsninger i anskaffelser, og bruke miljøbonus og miljøvekting.
- Kommunal plan for bevaring av natur- og artsmangfold.
- Stimulere til utvikling av systemer for «grønn gjenvinning» i kommunen hvor målet er økt utnyttelse- og gjenbruk av metaller fra kasserte produkter
- Etterkomme «Bærekraftsløftet» mellom NHO og LO.

7 gode grunner til å stemme Høyre i Drammen

Du skal glede deg til å bli gammel i Drammen

Andelen eldre øker, og i 2030 vil vi være nesten 22 000 eldre i kommunen vår. Høyre vil at alle eldre skal få muligheten til et aktivt og sosialt liv. I omsorgstjenestene skal det være smakfulle måltider, god pleie og mer sammenhengende tjenester. Vi vil gjeninnføre fritt brukervalg, slik at eldre skal få være sjef i eget liv og selv få velge mellom kommunale, ideelle eller private tjenester som passer deres behov best.

Fortsatt nei til eiendomsskatt

Kommuneøkonomien er stram. Dersom de folkevalgte ikke bruker pengene på en god måte, er veien til eiendomsskatt kort. Høyre er garantisten mot innføring av eiendomsskatt.

En skole for elevene

1 av 5 elever går ut av drammensskolen uten å kunne lese, regne og å skrive skikkelig. Høyres mål er å skape en skole med muligheter for alle, uavhengig av bakgrunn. Vi vil gjeninnføre Ung-11, satse på tilpasset undervisning for elever som sliter med skolen og elever som ikke opplever nok mestring. Vi vil stille krav til lærerne og satse på videre- og etterutdanning. Samtidig må vi styrke laget rundt elevene med flere helsesykepleiere og miljøarbeidere – så elevene lærer innenfor gode rammer.

Nye Drammen. Nye muligheter.

Høyre vil sørge for at Drammen igjen blir en ja-kommune, hvor vi heier på fremtidsrettet industri og på mennesker som ønsker å skape noe. Vi skal gjøre det enklere å etablere nye arbeidsplasser. Innen 2027 skal det være 2500 nye kontorarbeidsplasser og 1500 nye logistikk- og industriarbeidsplasser i Drammen.

Muligheter for alle

3500 barn vokser opp fattige i Drammen og mange familier sliter med å få endene til å møtes. Disse må gjerne prioritere mat på bordet foran aktiviteter for barna sine. Høyre vil gi alle barn og unge i Drammen mulighet til å delta på minst én fritidsaktivitet i uka, uavhengig av foreldrenes lommebok.

Alle skal kunne bo i Drammen

Høyre vil jobbe for at flere skal oppnå boligdrømmen. Vi vil skape nye veier inn på boligmarkedet gjennom å bygge 3000 nye og mer varierte boliger i kommunen. Høyre skal jobbe for at flest mulig får muligheten til å eie sitt eget hjem, blant annet gjennom «leie-til-eie».

Grønne Drammen

Drammen skal bli en grønnere kommune. Høyre vil kutte kommunens klimagassutslipp og gjøre det enkelt å ta klima- og miljøvennlige valg. Vi vil satse på løsninger hvor enkeltmennesket kan bidra. Vi skal spille på lag med næringslivet, og bruke kommunens innkjøps- og anbudsmakt til å prioritere lokale, miljøvennlige aktører.

<https://hoyre.no/drammen/>